

МЕЛІТОПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОГДАНА ХМЕЛЬНИЦЬКОГО

Навчально-науковий інститут соціально-педагогічної та мистецької освіти

Кафедра психології

КВАЛІФІКАЦІЙНА (ДИПЛОМНА) РОБОТА

на здобуття ступеня вищої освіти «бакалавр»

на тему **«Ціннісно-смилова система особистості сучасної молоді в
контексті музичних уподобань»**

Виконала:
здобувачка вищої освіти
319-с групи
спеціальності 053 Психологія
ОП Психологія. Психологічне
консультування
Арушанян Амалія Грачиківна

Керівник: д-р психол. наук, професор
Ковальова О.В.

Рецензент: директор КЗ «Василівська
загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів
№3» Василівської міської ради
Запорізької області
Мостова Т.О.

Запоріжжя — 2023 року

Арушанян Амалия Грачиківна
«Ціннісно-сміслова система особистості сучасної молоді в контексті
музичних уподобань»

АНОТАЦІЯ

Дана робота присвячена аналізу теоретичних положень та експериментальному дослідженню формування ціннісно-сміслової системи особистості сучасної молоді відповідно до музичних уподобань. Система цінностей в суспільстві змінюється, що безпосередньо впливає і на формування ціннісних орієнтацій молоді. Адже від того, якими будуть цінності, залежать не лише інтереси, потреби і поведінка особистості, спрямованість її життя, але й розвиток суспільства в цілому. Значну роль у формуванні ціннісно-сміслової системи особистості відіграє мистецтво і, зокрема, музика.

Актуальність роботи полягає у тому, що музичне мистецтво – один із важливих інструментів формування ціннісно-сміслової системи особистості сучасної молоді. Вивчення взаємозв'язку музичних уподобань сучасної молоді та ціннісно-сміслової системи особистості допоможе визначити відмінності на рівні самоактуалізації, осмислення життя та ціннісних орієнтацій.

Практичне значення роботи полягає у розробці на основі результатів дослідження комплексу практичних рекомендацій для батьків та педагогів з питань формування та розвитку ціннісно-сміслової системи особистості дітей та молоді, який може використовуватися у питаннях морально-етичного виховання та позитивного впливу на становлення ціннісно-сміслової системи особистості.

Отже, ціннісно-сміслова система особистості є головним чинником, який регулює та детермінує мотивацію особистості, а, отже, і її поведінку. Ціннісні орієнтації особистості по-різному впливають на поведінкові аспекти, але абсолютно точно можна сказати, що, вибираючи стиль поведінки або спосіб дії в конкретній ситуації, людина свідомо або несвідомо буде спиратися на систему

ціннісних орієнтацій, що сформувалася в неї.

Ключові слова: особистість, молодь, ціннісно-смилова система, музика, субкультура, музичний жанр, самоактуалізація, ціннісні орієнтації.

Arushanyan Amalia Grachikivna

"The value-semantic system of the personality of modern youth in the context of musical preferences"

ANNOTATION

This work is devoted to the analysis of theoretical positions and experimental study of the formation of the value and meaning system of the personality of modern youth in accordance with musical preferences. The system of values in society is changing, which directly affects the formation of value orientations of young people. After all, not only the interests, needs and behavior of an individual, the direction of his or her life, but also the development of society as a whole depend on what values will be. Art and, in particular, music play a significant role in shaping the value and meaning system of a personality.

The relevance of the work lies in the fact that musical art is one of the important tools for the formation of the value and meaning system of the personality of modern youth. The study of the relationship between the musical preferences of modern youth and the value and meaning system of the individual will help to identify differences at the level of self-actualization, understanding of life and value orientations.

The practical significance of the work is to develop, based on the results of the study, a set of practical recommendations for parents and teachers on the formation and development of the value-sense system of the personality of children and youth, which can be used in moral and ethical education and a positive impact on the formation of the value-sense system of the personality.

Thus, the value-sense system of a personality is the main factor that regulates and determines the motivation of a person, and, consequently, his or her behavior. A person's value orientations have different effects on behavioral aspects, but it is absolutely certain that when choosing a style of behavior or a way of acting in a

particular situation, a person will consciously or unconsciously rely on the system of value orientations that has been formed in him or her.

Keywords: personality, youth, value-semantic system, music, subculture, musical genre, self-actualization, value orientations.

РЕФЕРАТ

кваліфікаційної (дипломної) роботи на тему
**«Ціннісно-смилова система особистості сучасної молоді в контексті
музичних уподобань»**

здобувачки вищої освіти спеціальності 053 Психологія

Арушанян Амалії Грачиківни

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор кафедри психології Ковальова Ольга Вікторівна.

Об'єкт дослідження: ціннісно-смилова система особистості сучасної молоді.

Предмет дослідження: особливості формування ціннісно-смилової системи особистості сучасної молоді відповідно до її музичних уподобань.

Мета дослідження: проаналізувати особливості формування ціннісно-смилової системи особистості сучасної молоді відповідно до її музичних уподобань.

Спираючись на поставлену мету, визначений об'єкт і предмет дослідження, нами були визначені наступні **завдання дослідження:**

1. Проаналізувати основні підходи до розуміння особистості та процесу формування ціннісно-смилової системи у сучасної молоді.
2. Розкрити роль музики у формуванні ціннісно-смилової системи особистості.
3. Дослідити психологічні аспекти, що впливають на формування та розвиток ціннісно-смилової системи особистості сучасної молоді, а також деякі культурологічні феномени, що є характерними для музичного середовища.
4. На основі результатів дослідження ціннісно-смилової системи особистості сучасної молоді відповідно до її музичних уподобань розробити рекомендації для батьків та педагогів з питань формування

та розвитку ціннісно-смислової системи особистості дітей та молоді

Методи дослідження: теоретичні методи (аналіз, синтез і систематизація психологічної літератури з досліджуваної проблеми); емпіричні методи (анкетування, самоактуалізаційний тест (САТ), тест смисложиттєвих орієнтацій (СЖО), тест М. Рокича, методи кількісної та якісної обробки даних, статистичні методи.

Емпірична база дослідження. Дослідження проводилось на базі Мелітопольського державного педагогічного університету імені Богдана Хмельницького з майбутніми психологами – студентами I-IV курсів спеціальності «Психологія». У дослідженні брали участь 61 здобувач.

Практичне значення дослідження полягає у підтвердженні гіпотези про те, що ціннісно-смислова система особистості взаємопов'язана з музичними уподобаннями сучасної молоді та має відмінності на рівні самоактуалізації, свідомості життя та ціннісних орієнтацій відповідно до музичних уподобань. На основі результатів дослідження було розроблено комплекс практичних рекомендацій для батьків та педагогів з питань формування та розвитку ціннісно-смислової системи особистості дітей та молоді. Сформульовані положення можуть бути використані у питаннях морально-етичного виховання та позитивного впливу на становлення ціннісно-смислової системи особистості.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел, що нараховує 55 найменувань, містить 11 таблиць.

Дослідження здійснювалось впродовж 2022-2023 років.

За результатами дослідження сформульовані висновки:

У процесі дослідження проблеми взаємозв'язку особливостей ціннісно-смислової системи особистості та музичних уподобань сучасної молоді було складено уявлення про ціннісні орієнтації сучасної молоді, розглянуто психологічні аспекти, що визначають формування та розвиток ціннісно-

сміслової системи особистості, а також деякі культурологічні феномени, які характерні для музичного середовища. Було проведено емпіричне дослідження особливостей ціннісно-сміслової системи особистості сучасної молоді відповідно до музичних уподобань, а також на основі отриманих результатів розроблено комплекс практичних рекомендацій для батьків та педагогів з питань формування та розвитку ціннісно-сміслової системи особистості дітей та молоді.

Проведене дослідження підтверджує гіпотезу про те, що ціннісно-сміслова система особистості взаємопов'язана з музичними уподобаннями сучасної молоді та має відмінності на рівні самоактуалізації, осмислення життя та ціннісних орієнтацій відповідно до музичних уподобань. Результати дослідження та сформульовані на їх основі положення можуть використовуватися у питаннях морально-етичного виховання та позитивного впливу на становлення ціннісно-сміслової системи особистості сучасної молоді.

Отримані результати свідчать про те, що для більш точного та цілісного уявлення з цього питання необхідне проведення відповідного експериментального дослідження, яке б враховувало культурологічний, естетичний, соціально-економічний та інші аспекти цієї проблеми. Тим не менш, можна стверджувати, що музична індустрія займає важливе місце в соціумі і в житті кожної сучасної людини. Оскільки мас-медіа давно і міцно увійшли в наше життя (а музичне середовище є однією з основних складових життя сучасної молоді), тому необхідно критично підходити до питання особистісного вибору музичних напрямків, особливо, якщо картина світу та ціннісно-сміслова система особистості ще не мають стійкого характеру, що частіше характерно для молодого покоління.

Ціннісно-сміслова система особистості визначає картину світу людини, опосередковує її погляди, інтереси, принципи та переконання. Розвиненість

ціннісних орієнтацій та особистісних смислів сучасної молоді багато в чому залежить від якості виховання, навчання, а також від тієї діяльності, до якої вона залучена. У зв'язку з цим чималу роль відіграє музична культура, яка протягом усього життя оточує людину і, так чи інакше, має певний вплив на формування та розвиток ціннісно-смислової системи особистості. Музика сприяє засвоєнню людиною споконвічних людських цінностей.

Отже, ціннісні орієнтації – це найважливіший компонент світогляду особистості, який виражає уподобання і прагнення людини відносно тих чи інших людських цінностей. Ціннісно-смислова система особистості є головним чинником, який регулює та детермінує мотивацію особистості, а, отже, і її поведінку. Ціннісні орієнтації особистості по-різному впливають на поведінкові аспекти, але абсолютно точно можна сказати, що, вибираючи стиль поведінки або спосіб дії в конкретній ситуації, людина свідомо або несвідомо буде спиратися на систему ціннісних орієнтацій, що сформувалася в неї.

Рік виконання кваліфікаційної роботи: 2023 р.

Місце виконання: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького, кафедра психології.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	3
РОЗДІЛ 1. ОСОБИСТІСТЬ ЯК ОСНОВА СВІТОГЛЯДУ ЛЮДИНИ	
1.1. Основні підходи до визначення поняття особистості.....	7
1.2. Ціннісно-смилова система особистості.....	10
1.3. Особливості та загальні риси сучасної молоді.....	14
РОЗДІЛ 2. МУЗИКА ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ У ФОРМУВАННІ ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ СИСТЕМИ ОСОБИСТОСТІ	
2.1. Роль музики у формуванні загальнолюдських цінностей	18
2.2. Основні сучасні музичні субкультури та музичні напрямки.....	21
РОЗДІЛ 3. ЕМПІРИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЦІННІСНО-СМИСЛОВОЇ СИСТЕМИ ОСОБИСТОСТІ СУЧАСНОЇ МОЛОДІ ВІДПОВІДНО ДО ЇЇ МУЗИЧНИХ УПОДОБАНЬ	
3.1. Організація та методика дослідження.....	27
3.2. Аналіз результатів дослідження ціннісно-смилової системи особистості сучасної молоді відповідно до її музичних уподобань.....	31
3.3. Рекомендації для батьків та педагогів щодо формування та розвитку ціннісно-смилової системи особистості дітей та молоді.....	59
ВИСНОВКИ.....	63
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	66

Ім'я користувача:
Анастасія Варениченко

ID перевірки:
1015963854

Дата перевірки:
11.04.2023 20:03:47 EET

Тип перевірки:
Doc vs Internet + Library

Дата звіту:
11.04.2023 20:06:17 EET

ID користувача:
100012861

Назва документа: арушання

Кількість сторінок: 75 Кількість слів: 16436 Кількість символів: 126186 Розмір файлу: 125.98 KB ID файлу: 1015642143

21.8% Схожість

Найбільша схожість: 17.8% з Інтернет-джерелом (<https://epdf.pub/-24104ce889c954263afc8cfdd226dd4e74386.html>)

17.6% Джерела з Інтернету

928

.....Сторінка 73.....

1.1% Джерела з Бібліотеки

28

.....Сторінка 82.....

0% Цитат

Вилучення цитат вимкнене

Вилучення списку бібліографічних посилань вимкнене

0% Вилучень

Немає вилучених джерел

Модифікації

Виявлено модифікації тексту. Детальна інформація доступна в онлайн-звіті.

Замінені символи

31